

HELSINGIN SEUDUN YHTEISTYÖKOKOUS

PÖYTÄKIRJA

Kokousaika tiistai 11.5.2021 kello 16.30 – 17.00

Kokouspaikka Etäkokous (TEAMS)

ASIAT

- 1 Porvoon, Lohjan ja Siuntion liittyminen Helsingin seudun yhteistyökokoukseen, päätös
- 2 Päivitetty Helsingin seudun yhteistyösopimus, sopimuksen hyväksyminen
- 3 Lähijunaliikenteen varikoiden tarve ja asiassa eteneminen, tiedoksi
- 4 Muut asiat

Osallistujat:

Helsinki

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Otso Kivekäs
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Jan Vapaavuori

Vantaa

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Antti Lindtman
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Sari Multala

Järvenpää

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Eemeli Peltonen
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Helinä Perttu

Tuusula

Kunnanvaltuuston puheenjohtaja Kati Lepojärvi
Kunnanhallituksen puheenjohtaja Arto Lindberg

Mäntsälä

Kunnanvaltuuston puheenjohtaja Heta Ravolainen-Rinne
Kunnanhallituksen puheenjohtaja Tapio Havula

Hyvinkää

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Irma Pahlman
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Annika Kokko

Espoo

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Markku Markkula

Kauniainen

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Tapani Ala-Reinikka
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Veronica Rehn-Kivi

Nurmijärvi

Kunnanvaltuuston puheenjohtaja Kallepekka Toivonen
Kunnanhallituksen puheenjohtaja Virpi Rätty

Kerava

-

Pornainen

Kunnanvaltuuston puheenjohtaja Liljan-Kukka Runolinna
Kunnanhallituksen puheenjohtaja Juha Virkki

Kirkkonummi

Kunnanhallituksen puheenjohtaja Timo Haapaniemi

12.5.2021

Vihti

Kunnanvaltuuston puheenjohtaja Eerikki Viljanen
Kunnanhallituksen puheenjohtaja Tuija Sundberg

Sipoo

Kunnanvaltuuston puheenjohtaja Heikki Vestman
Kunnanhallituksen puheenjohtaja Kaj Lindqvist

LISÄJÄSENET**Helsingin kaupunki**

Kaupunginvaltuuston jäsen Nuutti Hyttinen

Vantaan kaupunki

Kaupunginvaltuuston jäsen Antero Eerola

Nurmijärven kunta

Kunnanvaltuuston jäsen Maiju Tapiolinna

Kirkkonummen kunta

Kunnanhallituksen jäsen Reetta Hyvärinen

KAUPUNGIN- JA KUNNANJOHTAJAT

Espoon kaupunki, kaupunginjohtaja Jukka Mäkelä
Vantaan kaupunki, kaupunginjohtaja Ritva Viljanen
Kauniaisten kaupunki, kaupunginjohtaja Christoffer Masar
Nurmijärven kunta, kunnanjohtaja Outi Mäkelä
Hyvinkään kaupunki, kaupunginjohtaja Jyrki Mattila
Kirkkonummen kunta, kunnanjohtaja Tarmo Aarnio
Vihdin kunta, kunnanjohtaja Erkki Eerola
Sipoon kunta, kunnanjohtaja Mikael Grannas

ASiantuntijat**MAL-neuvottelukunta**

Apulaiskaupunginjohtaja Hannu Penttilä, Vantaa
Toimialajohtaja Olli Isotalo, Espoo

HSL

Toimitusjohtaja Mika Nykänen, HSL

Sihteeristö

Yhteysjohtaja Inga Nyholm, pääkaupunkiseutu
Kaupunginsihteeri Mari Immonen, pääkaupunkiseutu
Kehityspäällikkö Paula Harju, pääkaupunkiseutu
Yhteistyöjohtaja Antti Kuusela, KUUMA-kunnat

<https://www.hel.fi/kanslia/helsinginseutu-fi>

12.5.2021

1**Porvoon, Lohjan ja Siuntion liittyminen Helsingin seudun yhteistyökokoukseen, päätös**

Porvoon ja Lohjan kaupungit toimittivat kesäkuussa 2020 ja Siuntion kunta syyskuussa Helsingin seudun yhteistyökokoukselle esityksensä tulla kutsutuiksi mukaan Helsingin seudun yhteistyökokouksen toimintaan.

HSYK päätti kokouksessaan 13.8.2020 toteuttaa ko. kuntien liittymisestä selvityksen. Selvitystä käsiteltiin HSYKin joulukuun 15.12.2020 kokouksessa, jolloin asian käsittelyä päätettiin jatkaa seuraavassa kokouksessa keväällä 2021.

Helsingin seudun kunnan- ja kaupunginjohtajat ovat HSYK:in joulukuun 2020 kokouksen jälkeen käsitelleet asiaa kokouksessaan 19.2.2021 ja päättäneet ehdottaa yksimielisesti yhteistyökokoukselle, että Porvoo, Lohja ja Siuntio hyväksyttäisiin yhteistyökokoukseen mukaan ns. kumppanuusjäseninä.

Edellä mainittu tarkoittaisi, että yhteistyötä koskevaan sopimukseen sisällytettäisiin uusi jäsenyyssuoto, joka oikeuttaisi ko. kuntien osallistumisen Helsingin seudun yhteistyökokouksen kokouksiin sekä seudun kunnan- ja kaupunginjohtajien valmistelukunnan kokouksiin. Kumppanuuskunnat osallistuivat HSYK:in toimintaan (kokouksiin) kuten sopimuskunnat, mutta eivät osallistuisi valmisteluun tai päätöksentekoon maankäytön, asumisen ja liikenteen osalta, sopimuksessa mainittuun MAL-suunnitelman laadintaan, eivätkä valtion kanssa laadittavaan MAL-sopimukseen (poikkeuksena liikenteen osalta Siuntion kunta, joka on HSL:n jäsenkunta). Asianomaiset kunnat eivät myöskään tulisi jäseniksi valtioneuvoston hallituskaudeksi 2019-2023 asettamaan metropolipolitiikan yhteistyöryhmään.

Edellä mainittu tarkoittaisi, että HSYK:in uusi kokoonpano ja kokoonpanon muutoksista johtuvat seikat kirjattaisiin Helsingin seudun yhteistyösopimukseen ja sopimukseen sisällytettäisiin kumppanuusjäsenyyden määrittely. Yhteistyökokoukseen osallistuisivat jatkossa sekä sopimuskuntien että kumppanuuskuntien kunnan/kaupunginvaltuustojen ja -hallituksen 1.puheenjohtajat. Tämän johdosta kokoonpano laajenisi 28 luottamushenkilöstä 34 luottamushenkilöön. Yhteistyökokous voisi jatkossakin päättää, että valtuustokaudeksi kokoukseen valitaan 4-6 lisäjäsentä. Ehdotuksena on, että lisäjäsenet edustaisivat jatkossakin sopimuskuntia: 2-4 pääkaupunkiseudun kaupunkeja ja 2 KUUMA-seutua.

Päätös: Kuultiin puheenjohtajan, pormestari Vapaavuoren alustus Helsingin seudun kunnan- ja kaupunginjohtajien ehdotuksesta ja käytiin asiasta keskustelu. Päätettiin hyväksyä Porvoon ja Lohjan kaupungit sekä Siuntion kunta mukaan Helsingin seudun yhteistyökokoukseen kumppanuusjäseninä kunnan- ja kaupunginjohtajien ehdotuksen ja päätösehdotuksen mukaisesti.

2**Päivitetty Helsingin seudun yhteistyösopimus, sopimuksen hyväksyminen**

HSYK:in 13.8.2020 kokouksessa käsiteltiin teknisesti ja rakenteeltaan uudistettua Helsingin seudun kuntien välistä yhteistyösopimusta. Kuntien yhteistyö perustuu vuonna 2005 hyväksyttyyn yhteistyösopimukseen, jossa on sovittu mm. yhteistyön tavoitteista, organisoinnista, periaatteista ja menettelytavoista. Sopimuksen osalta 13.8.2020 kokouksessa todettiin siihen tehdyt muutokset tar-

12.5.2021

koituksen mukaisiksi. Sopimus päätettiin kuitenkin hyväksyä yhteistyökokouksessa vasta sen jälkeen, kun yhteistyökokous on päättänyt kantansa Porvoon ja Lohjan esitykseen.

Helsingin seudun kunnan- ja kaupunginjohtajat ehdottavat, että 13.8.2020 kokouksessa käsiteltyjen teknisten ja rakenteellisten muutosten lisäksi sopimukseen sisällytetään Porvoon, Lohjan ja Siuntion kumppanuusjäsenyydestä johtuvat, tarvittavat muutokset, jotka on esitetty esityslistan liitteessä 1.

Päätös: Kuultiin yhteysjohtaja Nyholmin selostus yhteistyösopimukseen tehdyistä keskeisistä muutoksista. Päätettiin hyväksyä päivitetty yhteistyösopimus päätösehdotuksen ja liitteen mukaisesti. Kokouksen jälkeen yhteistyösopimus toimitetaan hyväksyttäväksi kaikkiin seudun kuntiin, jonka jälkeen se tulee voimaan. Sopimus on voimassa toistaiseksi.

Pöytäkirjan liite 1. Helsingin seudun yhteistyösopimus.

3

Lähijunaliikenteen varikoiden tarve ja asiassa eteneminen, tiedoksi

Helsingin seudun kuntien ja valtion välisen MAL-sopimusta koskevan neuvottelutuloksen (2.6.2020) mukaan kuntien ja HSL:n tulee yhteistyössä Väyläviraston kanssa ratkaista tarvittavien lähijunaliikenteen uusien varikoiden sijoittuminen Rantaradan, Kehäradan ja Pääradan suunnissa ja laatia tarvittaville selvityksille ja toteuttamiselle uusien junien hankintatarpeen huomioon ottava aikataulu. Kuntien tulee yhteistyössä Väyläviraston kanssa laatia tarpeelliset suunnitelmat varikoiden toteuttamiseksi sekä ratkaista varikoiden toteuttajan, suunnittelijan, rakentajan ja omistuksellisen rakenteen. Sijaintikunnat laativat varikoiden vaatimat maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset kaavat. Tämä on neuvottelutuloksen mukaan edellytys sopimuksen muissa kohdissa sovituille valtion panostuksille.

Neuvottelutuloksen toteuttamiseksi kunnan- ja kaupunginjohtajat ovat valmistelleet suunnitelman asiassa etenemiseksi.

Suunnitelman mukaan pääkaupunkiseudun lähijunaliikenteen varikoiden toteuttajatahona toimii Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy, sillä sen yhtiöjärjestyksessä mainittuun tehtävään kuuluu myös omistamansa junakaluston varikkotoiminnot. Yhtiö voi omistaa myös kiinteistöjä. Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy:n toiminnan laajentaminen kattamaan MAL-sopimuksessa mainittu varikkojen toteuttajan, suunnittelijan ja rakentajan tehtävät on tarkoitus käsitellä Junakalusto Oy:n ylimääräisessä yhtiökokouksessa keväällä 2021.

Kokonaiskuvan muodostamiseksi toteutettavien rantaradan, kehäradan ja pääradan varikoiden nykyisestä ja tulevasta käytöstä, laajuudesta ja muista toiminnallisista vaatimuksista laaditaan Junakalustoyhtiön toimesta yleissuunnitelma, joka käsitellään ja hyväksytään yhdessä Väyläviraston, HSL:n ja seudun kuntien kesken.

Lähijunaliikenteen varikoita tarvitaan lopputilanteessa kolme. Nykyisistä ja tulevista varikoista ja niiden toiminnallisista vaatimuksista ja mitoituksista laaditaan tarkempi arvio ja selvitys. Tämän tekee Junakalustoyhtiö yhteistyössä HSL:n ja Väyläviraston sekä tarvittavilta osin mahdollisten varikoiden sijaintikuntien kanssa.

12.5.2021

Edellä mainitut yleissuunnitelma sekä arvio ja selvitys varikoiden toiminnallisista vaatimuksista ja mitoituksesta laaditaan vuoden 2021 aikana. Suunnitelmien hyväksymisen jälkeen suunnitelman mukaiset sijaintikunnat laativat varikoiden vaatimat maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset kaavat.

Tarvittavan varikon ratkaisua kiirehditään ja kaavoitusta edistetään laadittavan selvityksen pohjalta Rantaradan suunnan kunnissa. Hankkeen YVA käynnistetään mahdollisimman nopeasti. Vantaalla on puolestaan valmius tarkastella Petaksen varikkoaluetta osana alueelle laadittavaa osayleiskaavaa. Näiden lisäksi tulee edistää myös Keravan Jäspilän siirtymistä osaksi lähiliikenteen varikkoverkosta sekä varikkoverkostoon liittyviä muita ratkaisuja.

Valtion osuudesta ja osallistumisesta varikkoratkaisuun ja sen kustannuksiin neuvotellaan ottaen huomioon hankkeen tuomat hyödyt valtakunnan junaliikenteelle ja varikkotoiminnalle Ilmalassa ”hyötyjä maksaa”-periaatteen mukaisesti.

Tarkoituksena on rahoittaa varikoiden kustannukset HSL-junaliikenteen korvausten kautta ja osin (30%) valtion avustuksella. Sijaintikunnilta ei odoteta rahoitusta, mutta valmistelun lähtökohtana on ollut, että kaikki varikoiden sijaintikunnat ovat osakkaina Pääkaupunkiseudun Junakalustoyhtiössä PKS-kaupunkien ohella. Asian valmisteluvastuu siirtyisi HSYK:in käsittelyn jälkeen junakalustoyhtiölle.

Päätös: Kuultiin apulaiskaupunginjohtaja Hannu Penttilän selostus asiasta ja käytiin siitä keskustelu. Merkittiin asian valmistelu ja suunnitelma etenemisestä tiedoksi.

4

Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

5

Seuraavat kokoukset

Päätös: Todettiin, että keväälle 2021 ei ole sovittuna kokousaikoja, mutta yhteistyökokous voidaan kutsua koolle tarvittaessa myös kuluvan valtuustokauden aikana. Kuntavaalien jälkeen nimetään HSYK:n uudet jäsenet ja syksyn 2021 kokousajat sovitaan ja ilmoitetaan, kun uusi HSYK:n kokoonpano on tiedossa.